

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Speciální mateřská škola pro tělesně postižené děti, Opava, Elišky
Krásnohorské 8**

Elišky Krásnohorské 8, 746 01 Opava

Identifikátor školy: 600 026 752

Termín konání inspekce: 1. – 4. březen 2005

Čj.:	n6-1112/05-11069
Signatura:	kn5ry530

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Předmětem činnosti speciální mateřské školy je zajišťování péče o děti mentálně, smyslově, tělesně postižené, o děti s vadami řeči a více vadami.

Dětem se zdravotním postižením je zabezpečována speciálně pedagogická a psychologická péče ve Speciálním pedagogickém centru, které je součástí speciální školy.

V současné době je v 6 třídách zapsáno 62 dětí. Ve třech třídách jsou děti se zrakovým postižením, v dalších děti s poruchou komunikačních schopností. Ve všech třídách jsou integrovány děti tělesně postižené a děti s kombinovaným postižením.

Zřizovatel: Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava.

Právní forma: příspěvková organizace.

Mateřská škola pracuje podle školního vzdělávacího programu *Krok za krokem s Eliškou*, jehož součástí jsou speciálně pedagogické činnosti.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky předškolního vzdělávání.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku ve třídách speciální mateřské školy zajišťuje 13 pedagogických pracovníků včetně ředitelky školy. Všechny mají odbornou kvalifikaci pro činnost ve speciální mateřské škole. Skladba jejich úvazků zohledňuje specifické podmínky pedagogického procesu.

Pravidla organizace školy jsou formulována Vnitřním organizačním řádem a Školním řádem, které přehledně a vyčerpávajícím způsobem určují způsob organizace školy ve všech jeho aspektech, tzn. efektivní organizační členění školy, strategii řízení v oblasti personální, materiálně-technické, kompetence zaměstnanců, komunikační a informační systém. Pracovní náplně a kompetence jsou výstižně vymezeny a efektivně zabezpečují činnost celé školy.

Vedení zaměstnanců věnuje ředitelka pozornost. Dbá na vytváření přátelského ovzduší a daří se jí učitelky zapojovat do společného řešení problémů a koncepční tvorby. V oblasti kontroly se ředitelka zaměřuje na hospitační činnost i provoz školy. Má zpracován přehledný kontrolní a hospitační plán, na který navazuje vynikající soustava evaluačních nástrojů. Se získanými poznatky vedení školy dále pracuje. Evaluační procesy probíhají také na úrovni jednotlivých tříd. Dle zápisů pedagogické rady jsou výsledky kontrol podnětem k diskusi a vedou k formulaci závěrů pro pedagogický rozvoj.

Dalšímu vzdělávání je věnována velká pozornost. Nabídka a počet vzdělávacích akcí odpovídá potřebám školy. Poznatky ze seminářů si učitelky předávají.

Úroveň personálních podmínek pozitivně ovlivňuje vzdělávání a výchovu, umožňuje realizovat vzdělávací program a je hodnocena jako vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Speciální mateřská škola se nachází v jednopatrové budově uprostřed vlastní rozlehlé a udržované zahrady. V přízemí se nacházejí tři třídy, dvě pracovny pro individuální péči, pracovna rehabilitační pracovnice, vodoléčba, infrasauna, pracoviště speciálně pedagogického centra a logopedické pracoviště. V prvním poschodí jsou opět tři třídy, dvě pracovny pro

individuální péči a pracoviště ortoptické sestry. Celá budova je bezbariérová, schodiště mezi prvním patrem a přízemím řeší schodolez.

Vnitřní vybavení je velmi kvalitní, podnětné a otevřené, zcela k dispozici dětem. Škola má dostatek kompenzačních, speciálních i běžných pomůcek a hraček, včetně audiovizuální a výpočetní techniky. Kvalita materiálního zabezpečení významně ovlivňuje podnětnost pedagogického procesu. Výše uvedený stav vnitřního vybavení je pozitivně ovlivněn tvořivým a angažovaným přístupem celého pedagogického kolektivu. Vzhled tříd je esteticky vyvážený, značný podíl výzdoby je tvořen dětmi. Samostatné logopedické pracovny jsou velmi dobře vybaveny pomůckami pro rozvoj komunikačních schopností včetně počítačů s výukovými programy. Škola má učitelkou i dětskou knihovnu se spoustou odborné literatury, která je aktuálně doplňovaná.

Stav materiálně-technického zázemí školy je pravidelně sledován a vyhodnocován. Ředitelka má zpracovaný plán materiálního vybavení a oprav. Průběžně reaguje konkrétními opatřeními na efektivní řešení této problematiky.

Materiálně-technické podmínky mateřské školy podporují rozvoj osobnosti žáků a umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Jsou hodnoceny jako vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Základní obsah školního vzdělávacího programu *Krok za krokem s Eliškou* je stanoven tak, aby v návaznosti na současné trendy ve vzdělávání odpovídal cílům a záměrům, respektoval věk a budoucí potřeby dětí. Zdůrazňuje orientaci pedagogické činnosti na *Rámcový program pro předškolní vzdělávání*. Nedílnou součástí programu je speciální odborná péče rehabilitační, ortoptická, logopedická a psychologická.

Povinná dokumentace mateřské školy je vedena. Zápisy v přehledech výchovné práce dokladují naplňování daného vzdělávacího programu i speciálních činností.

Kontrolní činnost v oblasti naplňování vzdělávacího programu je plánovaná, realizovaná průběžně s aktuálním i periodickým vyhodnocováním na pedagogických radách a v závěrečné zprávě.

Organizace předškolního vzdělávání plně zohledňuje individuální, sociální i emocionální potřeby dětí, vhodně reflektuje dobu jejich příchodu i délku pobytu v mateřské škole. Době spontánních činností dětí je věnován dostatečný prostor, ve kterém je i místo pro intenzivní individuální péči. Řízené činnosti jsou z hlediska doby trvání přizpůsobovány vývojovým a kognitivním možnostem dětí. Odpolední odpočinek je s ohledem na individuální potřeby spánku diferencován. Denní řád je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činnosti dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Pro rodiče jsou základní informace ve vstupních prostorách školy. Zcela samozřejmá je každodenní komunikace rodičů s učitelkami při předávání dětí. Škola organizuje pro rodiče schůzky, besídky a oslavy. Spolupráce s rodiči je jednou z priorit mateřské školy. Pod záštitou speciální mateřské školy pracuje občanské sdružení *Klub přátel tělesně postižených dětí Opava*. Rodiče jsou členy tohoto klubu.

Průběh a výsledky vzdělávání v řízených a spontánních činnostech

Pedagogická práce ve všech třídách probíhala ve vysoce podnětném prostředí. Byla realizována v integrovaných celcích, které vycházely z výchovně-vzdělávacích plánů členěných do motivačně sjednocených tematických celků, doplněných o speciálně

pedagogické činnosti. Témata pak byla konkretizována v týdenních rozvrzích činností, se zřetelem na specifické podmínky každé třídy a vývojové předpoklady handicapovaných dětí. U všech dětí je systematicky prováděna diagnostika a vedeny individuální výchovně-vzdělávací plány.

Obsahově byly integrované výchovně-vzdělávací činnosti rozmanité a pestré. Ranní činnosti byly využity k volným hrám a k individuální práci s dětmi, zejména při procvičování jemné motoriky, k rozvoji sluchové percepce a v oblasti pracovních a výtvarných aktivit. Vzhledem k diferencovanému uspořádání režimových činností byla navíc v průběhu dopoledních činností realizována skupinová a individuální logopedická terapie a pleopticko-ortoptická cvičení. Jejich začlenění do pedagogických činností bylo nenásilné. Vzdělávací aktivity byly převážně orientovány činnostně a prožitkově, s výrazným podílem aktivizačních prvků. Převažovaly činnosti cíleně podporující osobní zkušenost dítěte. Náročnost vzdělávacího obsahu zohledňovala jejich osobní předpoklady pro zvládnutí zvoleného úkolu. V průběhu dne děti využívaly četné příležitosti ke spontánnímu pohybu a pravidelně byly zařazovány cílené pohybové aktivity. Pedagogická činnost probíhala v klidném, stimulujícím prostředí, kde vstřícný přístup učitelek k dětem navozoval atmosféru důvěry a tolerance. Dětem byl dán dostatečný prostor k vlastní komunikaci, k vyjádření svého názoru a byly vhodně stimulovány k rozvoji slovní zásoby.

Motivace pedagogického programu byla nedílnou součástí činnosti učitelek. Efektivita působení v této oblasti byla jednoznačně potvrzena reakcemi dětí a jejich zájmem o pedagogický program.

Učitelky v průběhu své práce uplatňovaly vhodné formy hodnocení dětí, které byly vždy pozitivní. Nezdůrazňovaly chybu jako negativní problém, adresně a konkrétně vedly dítě k vytvoření zpětné vazby. Hodnocením podporovaly pocit úspěšnosti u dětí.

Spontánní a řízené vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako vynikající.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

V průběhu inspekce byly sledovány projevující se výsledky vzdělávání. Výrazně aktivujícímu pedagogickému programu a vynikajícímu klimatu ve třídách odpovídaly také výsledky, kterých děti dosahovaly při všech svých činnostech. V oblasti tělesné zdatnosti a pohybových dovedností děti zvládají přirozená cvičení, hrubá motorika je u převážné většiny koordinovaná. Zvýšená pozornost je věnována procvičování jemné motoriky, zvláště u dětí se zrakovou vadou. Soustředěný přístup k rozvoji grafomotorických dovedností dokladovaly četné pracovní listy. Dětské výtvarné práce prokazovaly nebojácný přístup dětí k uplatňování fantazie a zvládání použitých materiálů. Úroveň sebeobslužných dovedností, kulturních a zdvořilostních návyků je velmi dobrá.

Uspokojivé výsledky byly zaznamenány v oblasti rozvoje komunikačních schopností a korekce hlásek. Cílená logopedická péče rozvíjí řečové schopnosti dětí jak po stránce zvukové, tak i obsahové.

Sociální kompetence děti zvládají, dovedou navazovat kontakty s vrstevníky a přiměřeně ke svému handicapu s nimi komunikovat. Vzájemná interakce dětí je bezproblémová, v převážné většině zvládají vzájemnou spolupráci při realizovaných činnostech. Velmi pozitivní se jeví integrace dětí s tělesným postižením a kombinovanými vadami do všech tříd.

Úroveň rozumových schopností odpovídá věku dětí a jejich individuálním možnostem. Pozitivní vliv na jejich rozvoj má výrazně individuální přístup k dětem, který je v mateřské škole praktikován.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 8. dubna 2002 č. j. 14 8672002-21
2. Zřizovací listina vydaná na základě usnesení zastupitelstva kraje č. 9/129/1 ze dne 28. března 2002
3. *Vnitřní organizační řád* pro školní rok 2004/2005 ze dne 30. srpna 2004
4. *Školní řád* pro školní rok 2005 ze dne 1. 3. 2005
5. *Školní vzdělávací program speciální mateřské školy* na školní rok 2004/2005 s datem projednání a schválení 30. 8. 2004
6. Třídní vzdělávací programy 2004/2005
7. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků
8. Přehledy výchovné práce za školní rok 2004/2005
9. Evidenční listy dětí, školní rok 2004/2005
10. Zápisy z pedagogických a provozních rad, 2004/2005
11. Hospitační záznamy za školní rok 2004/2005
12. Osobní dokumentace dětí

ZÁVĚR

Personální podmínky školy jsou velmi pozitivně ovlivněny plnou kvalifikovaností pedagogického sboru, pěknými vztahy mezi zaměstnanci a zainteresovaností všech pracovníků na plnění vzdělávacího programu. Velmi dobrou kvalitu personálních podmínek ovlivňuje především promyšlené a systematické vedení školy, které směřuje k jasně vymezeným prioritám. Pro naplňování stanovených záměrů je efektivně využívána odbornost učitelek a jejich zájem o profesní růst.

Vedení školy důsledně směřuje školu k jejímu stálému rozvoji. Systém uplatňovaných kontrolních mechanismů postihuje celou problematiku činnosti včetně evaluačních procesů na jednotlivých třídách. Pozitivní vývoj školy potvrzuje účinnost těchto mechanismů jako zpětné vazby.

Materiálně technické podmínky zvyšují podnětnost pedagogického procesu. Vedení školy přistupuje k řešení této problematiky koncepčně a zohledňuje ve svém rozhodování nejen odůvodněné potřeby provozní, ale také pedagogické požadavky jednotlivých tříd.

Výchovně vzdělávací proces je uskutečňován v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání. Efektivita organizace, užití metody a formy odpovídají specifické potřebě dětí.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Lenka Vojtovičová	L. Vojtovičová
Člen týmu	PhDr. Alice Strnadlová	A. Strnadlová
Člen týmu	PhDr. Vladimír Vocelka	V. Vocelka

V Ostravě dne 11. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školního zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. března 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Hana Paterková

P. Kirschnerová v z.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Krajský úřad MSK, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18	2005-03-30	n6-1139/05-11069

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.